

Tropiska sjukdomar till sjöss

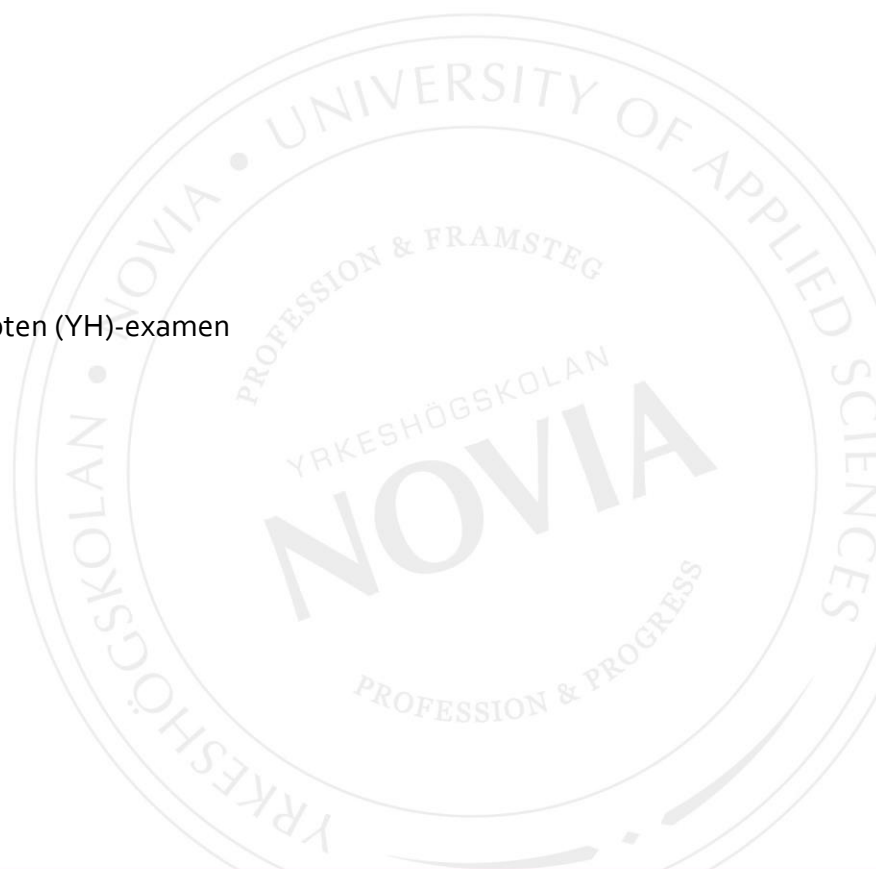
Sjöfarts studerandens kunskap och perspektiv

Adrian Grönroos

Examensarbete för sjökaptens (YH)-examen

Utbildning i sjöfart

Åbo 2021

EXAMENSARBETE

Författare: Adrian Grönroos

Utbildning och ort: Utbildning i sjöfart - Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: sjökaptten

Handledare: Ritva Lindell

Titel: Tropiska sjukdomar till sjöss. Sjöfarts studerandens kunskap och perspektiv.

Datum: 11.5.2021 Sidantal: 26

Bilagor: 2

Abstrakt

Under den pågående coronaviruspandemin har det blivit uppenbart att vem som helst kan vara i risk för att bli smittad av en sjukdom. Detta är även sant för sjömän som för det mesta arbetar i en isolerade miljö där medicinsk sjukvård är begränsad. Medan covid-19 gör dagliga nyhetsrubriker började jag fundera över hur mycket sjömän vet om andra sjukdomar så som tropiska sjukdomar samt var deras kunskap om detta ämne börjar och slutar. I denna avhandling kommer vi att analysera och diskutera resultatet från en undersökning där 52 studenter från Aboamare deltog. Som studien visar anser de flesta studenter att de har lite till måttlig med kunskap angående ämnet och de är igenomsnitt inte oroliga för att bli sjuka medan arbetar ombord ett fartyg. Av de som delade med sin åsikt om det bör finnas mera fokus på tropiska sjukdomar i hälsoläran så svarade 50% ja och 50% nej.

Språk: Svenska

Nyckelord: Tropiska sjukdomar, Covid-19

BACHELOR'S THESIS

Author: Adrian Grönroos

Degree Programme: Degree Programme in Maritime Management - Turku

Specialization: Seacaptain

Supervisor(s): Ritva Lindell

Title: **Tropical diseases at sea. Seafaring student's knowledge and perspective.**

Date: 11.5.2021 Number of pages: 26

Appendices: 2

Abstract

With the ongoing coronavirus pandemic, it is clear that anyone can be at risk in contracting a disease. This is also true for seafarers who for the most part work in isolated environments where medical aid is limited. With covid-19 making daily headlines I started to wonder how much seafarers are aware of other diseases such as tropical diseases and where their knowledge about this topic starts and ends. In this thesis we will analyze and discuss the result from a survey in which 52 students from Aboamare participated in. As the study shows most students considers themselves to have little to moderate amount of knowledge while at the same time not being worried of getting sick while working onboard a vessel. Of those who shared their opinion on whether or not there should be more focus on tropical disease in the curriculum there was a fifty-fifty split.

Language: Swedish

Key words: Tropical diseases, Covid-19

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	1
1.2	Definition	1
2	Syfte.....	2
2.1	Metod	2
2.2	Avgränsningar	3
2.3	Disposition	3
3	STCW-konventionens bestämmelser	4
3.1	Krav enligt sektion A-VI/4	4
3.1.1	STCW VI/4–1 - Första hjälp.....	4
3.1.2	STCW VI/4–2 - Sjukvård.....	5
4	Resultat och analys.....	5
4.1	Läsårsfördelning.....	6
4.2	Åldersfördelning.....	7
4.3	Bakgrundsfördelning.....	8
4.4	Praktik- och arbetserfarenhet.....	9
4.5	Kunskap om tropiska sjukdomar	10
4.6	Orolighet för smittorisk.....	11
4.7	Sjukdomar som väcker oro	12
4.8	Trygghet ombord fartyg.....	13
4.9	Märkbara åtgärder ombord fartyg.....	14
4.10	Bekanta tropiska sjukdomar	15
4.11	Kunskap gällande överföring.....	16
4.12	Kunskap gällande skydd.....	17
4.13	Vilken sjukdom är det frågan om?.....	17
4.13.1	Scenario fråga 1.....	18
4.13.2	Scenario fråga 2.....	19
4.13.3	Scenario fråga 3.....	20
4.13.4	Scenario fråga 4.....	21
4.14	Åsikter om utbildning.....	22
5	Sammanfattning.....	24
6	Kritisk granskning.....	25
	Källförteckning	26
	Bilagor.....	1

1 Inledning

När coronaviruset först tog fart i februari 2020 dröjde det inte länge före den spred sig över hela världen och hade en påverkan på allas liv. Detta var även sant för sjöfarare som för det mesta jobbar i en isolerad miljö. Med tanke på coronavirusets flunsa liknande symptom och dess aggressiva spridning från person till person är oddsen stora att en smittad individ inom en besättning för sjukdomen vidare till sina medarbetare före man är medveten om att viruset är ombord fartyget.

Men covid-19 är inte den enda sjukdomen som sjöfarare måste ha och göra med i dagens läge. I Europa är välfärdssjukdomar vanliga medan det i tropikerna kan förekomma en massa olika typer av tropiska infektionssjukdomar vilket sjömän som rör sig i dessa regioner kommer troligtvis att stötta på förr eller senare.

1.1 Bakgrund

Under det senaste året har rubriker om coronaviruset dominerat nyhetsflödet på ett eller annat sätt. Detta har lett till att samhället snabbt har lärt sig om sjukdomen varav det gäller virusets symptom, överföring eller hur man skyddar sig själv eller andra från att bli smittad.

Detta väckte intresse hos mig att ta reda på vad nyutbildade sjömän i själva verket vet om övriga smittosamma sjukdomar, eller mer specifikt tropiska infektionssjukdomar. Medan de flesta sjöfarare som utbildats i Finland kommer att röra sig i europeiska vatten där lokala infektionssjukdomar är väldigt få och oftast ofarliga så finns det en stor sannolikhet att en andel kommer att segla i tropiska vatten åtminstone en gång under deras karriär. Många personer som man frågar av har säkert hört talas om malaria och hur den sprids men vad vet man om ebola eller japansk encefalit?

1.2 Definition

När vi talar om tropiska infektionssjukdomar talar vi om sjukdomar som huvudsakligen härstammar och förekommer i den tropiska eller subtropiska klimatzonen som befinner sig runt ekvatorn (Ustianowski & Zumla, 2012). Dessa sjukdomar sprider sig vanligtvis via djur, parasiter eller andra mikroorganismer. Några exempel på en sådan sjukdom är malaria, ebola och gula febern.

Enligt denna definition anses coronaviruset inte vara en tropisk sjukdom eftersom den kan uppstå var som helst i världen. På grund av att viruset primärt sprider sig via andningsvägarna och är väldigt smittsam mellan personer (W.H.O, 2020) har det varit lättare för sjukdomen att sprida sig runt om i världen jämfört med en tropisk sjukdom som tillförlitar sig på myggor eller andra organismer för att föra sjukdomen vidare.

Trots att coronaviruset inte är en tropisk infektionssjukdom är den inkluderad i examensarbete på grund av att den är aktuell och är en sjukdom som ligger i allas tankar. För att texten till detta arbete skall vara lättare att läsa så ingår coronaviruset när vi talar om begreppet 'tropiska infektionssjukdomar'.

2 Syfte

Syftet med detta examensarbete är att undersöka och få en uppfattning över nyutbildade sjöfarares kunskap angående tropiska och andra smittosamma sjukdomar och hur kunskapen mellan dessa sjukdomar jämförs med varandra. Jag försöker också få en uppfattning över deras position på hur trygga de känner sig ombord fartyg under coronaviruspandemin.

2.1 Metod

Denna forskning är kvantitativ och är baserad på svar insamlad från ett frågeformulär som gjordes via Microsoft Forms och var riktad till elever som studerar inom sjöfarten. Frågeformuläret gjordes i två versioner, nämligen svenska och engelska där det bland annat frågades hur trygga de känner sig att jobba eller praktisera ombord ett fartyg under covid-19 pandemin, hur mycket kunskap de upplever att de har om tropiska sjukdomar samt om det tycker att det behövs större betoning på tropiska sjukdomar inom hälsoläran. Medan alla svar i första hand är anonyma så frågas det också efter bakgrundsinformation för att få en bättre uppfattning över demografin.

Jag ansåg att denna forskningsmetod var den mest praktiska metoden för examensarbetet på grund av den pågående coronaviruspandemin.

2.2 Avgränsningar

Enkäten skickades ut via e-post och stod aktiv i över 30 dagar. Under denna period samlade den in 52 svar vilket alla var från samma akademi. Denna forskning är begränsad till dessa svarandes respons och perspektiv. Ytterligare var frågeformuläret utskickat till ungefär 600 e-post adresser och samlade endast in 52 svar, men det är svårt att fastställa hur många av dessa e-post adresser är aktiva.

Detta arbete är begränsat till tropiska sjukdomar bortsett från hepatit och coronaviruset och kommer inte att behandla välfärdssjukdomar. I enkäten använde jag mig av åtta sjukdomar som svarsalternativ. Orsaken till att jag begränsade mig till ett visst antal var att undvika laga enkäten för oredig och uppsvälld.

2.3 Disposition

Det första kapitlet består av inledningen till arbete samt bakgrund som behandlar varför jag valde att göra ett examensarbete om ämnet.

Inom det andra kapitlet berättar jag syftet med arbete samt hurdan forskningsmetod som användes till att undersöka problemet och varför. I andra kapitlet presenteras också avgränsningar till examensarbetet.

I det tredje kapitlet går jag snabbt igenom de krav som läggs fram för befälet gällande medicinsk första hjälp och medicinsk sjukvård. Tropiska sjukdomar hör till en av de många ämnena som befälet ombord skall kunna hantera.

Inom kapitel fyra går jag igenom resultaten från fråga till fråga som frågeformuläret har samlat in samt analyserar om det finns några trender eller sammanfall inom respondenternas svar. Sammanfattningen för resultatet finns i det femte kapitlet.

Kapitel sex innehåller självkritik och diskuterar vad som kunde göras bättre. Kapitlet innehåller också rekommendationer till framtida undersökningar. Vid slutet av detta examensarbete finns en lista på källor och bilagor som har använts.

3 STCW-konventionens bestämmelser

Sedan 1984 har den internationella konventionen *Standards of Training, Certification and Watchkeeping* (STCW) lagt krav och bestämmelser på däcksbefälets kompetens som omfattar men är inte begränsad till brandsäkerhet, grundläggande säkerhet samt första hjälp och medicinsk vård. Ytterligare tillägg gick i kraft år 2012 som ändrade innehållet i diverse tabeller som presenterade minimikrav på kompetens.

3.1 Krav enligt sektion A-VI/4

I denna sektion av STCW-konventionen förs det fram kraven på kompetens hos kaptenen samt den person inom besättningen som har blivit tilldelad uppgiften att ta hand om fartygets sjukvård och första hjälp. Kapitlet består av två delar, nämligen första hjälp och sjukvård där deras minimikrav framställs i varsin tabell.

Orsaken till att jag tar upp STCW-konventionen är för att det finns krav för befälet att kunna *“provide medical care to the sick and injured while they remain on board”* (International Maritime Organization, 2017) och att man bör ha kunskap, förståelse samt skicklighet när man hanterar sjukdomar så som tropiska infektionssjukdomar.

3.1.1 STCW VI/4–1 - Första hjälp

I denna del framställs det regler och minimikrav för kompetens hos sjömän vars uppgift är att tillämpa medicinsk första hjälp. Tabellen A-VI/4–1 kan hittas i bilagor som bilaga 1.

1. Måste kunna visa kompetens att ge första hjälp för en sjukdom eller vid en olycka som inträffat ombord fartyget.
2. Kunskapen skall vara på sådan nivå att omedelbara och effektiva åtgärder kan vidtas för de ämnen som anges i andra kolumnen av tabell A-VI/4–1 så som undersökande av patient, kroppens struktur och funktion samt radiomedicinsk rådgivning med mera.
3. Skall kunna bevisa och demonstrera att kompetensstandarder har nåtts genom bedömning av prestanda som erhållits från praktisk utförande. Kriterier för utvärdering av kompetens inkluderar kunskapen att kunna identifiera längden och

troliga orsaken av en skada, minimera risken för en skada för sig själv och andra samt att behandlingen av skadan är lämplig och överensstämmer med första hjälpens riktlinjer.

3.1.2 STCW VI/4–2 - Sjukvård

I denna del framställs det regler och minimikrav för kompetens hos sjömän vars uppgift är att tillämpa medicinsk sjukvård. Tabellen A-VI/4–2 kan hittas i bilagor som bilaga 2.

4. Måste kunna visa kompetens att ge medicinsk sjukvård till de sjuka och skadade medan de är ombord fartyget samt att delta i koordinerade arrangemang för medicinsk assistans till fartyget.
5. Kunskapen skall vara på sådan nivå att omedelbara och effektiva åtgärder kan vidtas för de ämnen som anges i andra kolumnen av tabell A-VI/4–2 så som skötsel av kroppsskador, hantering av diverse sjukdomar samt att kunna ta emot utomstående assistans så som radiorådgivning och helikopterevakering.
6. Skall kunna bevisa och demonstrera att kompetensstandarder har nåtts genom bedömning av prestanda som erhållits från praktisk utförande och om möjligt, på ett sjukhus eller liknande anläggning. Kriterier för utvärdering av kompetens inkluderar men är inte begränsat till identifiering av symptom, skydd mot infektion och spridning av sjukdomar, korrekt dosering och användning av läkemedel samt att personlig attityd är lugn och självsäker.

4 Resultat och analys

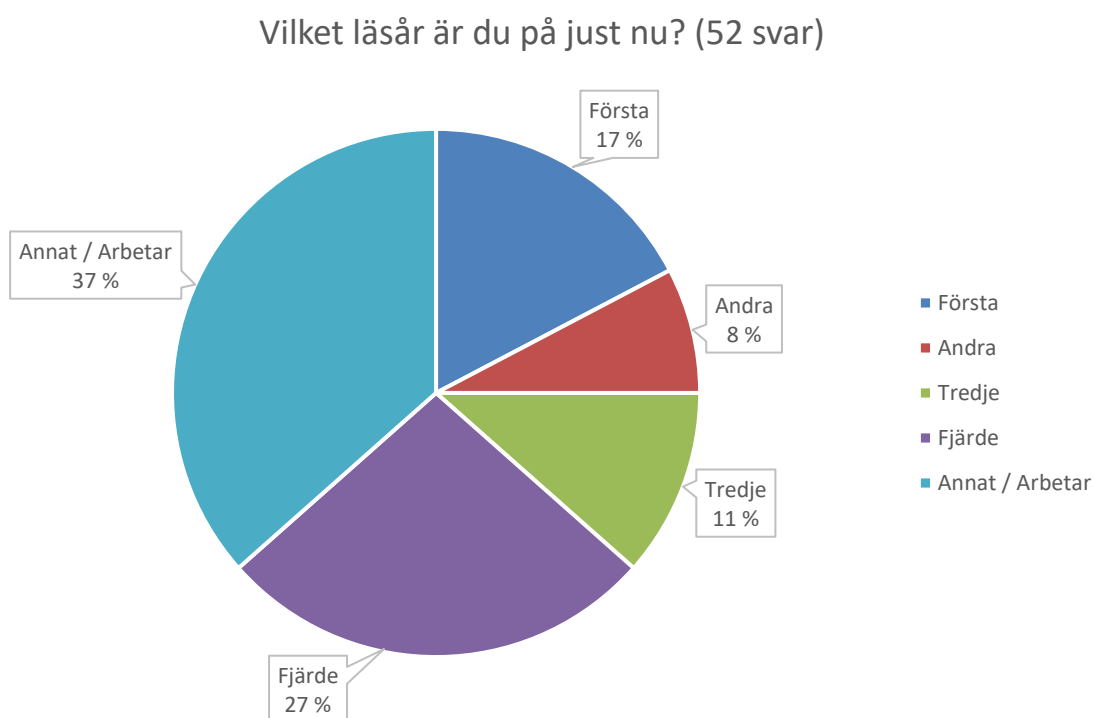
Svarstiden för frågeformuläret varade i 30 dagar och under denna tid hade den samlat in 52 svar som alla var anonyma. Formuläret är uppdelad i tre primära sektioner och består av 18 frågor vilket två var frivilliga att besvara. De obligatoriska frågorna var alla alternativfrågor medan respondenterna fick fritt skriva sitt svar i de frivilliga frågorna.

I den första delen av frågeformuläret frågades det efter bakgrundsinformation så som ålder, bakgrund och erfarenhet. Anledningen med bakgrundsinformationen var att få en bättre uppfattning över respondenternas demografi samt att undersöka om olika grupper i genomsnitt vet mera eller mindre om tropiska infektionssjukdomar.

I den andra delen av enkäten frågades det om åsikter och perspektiv angående smittorisk ombord fartyg samt hur trygga de känner sig att jobba ombord ett fartyg under coronaviruspandemin. Det frågades också efter hur mycket kunskap de upplever att de har om tropiska sjukdomar.

Den sista delen av formuläret presenterade en lista på olika symptom och respondenten uppgift var att försöka para ihop rätt symptom med rätt sjukdom. De valda sjukdomarna och deras typiska symptom var sådana som kunde lätt urskiljas från varandra. Detta gjordes så att det skulle vara enklare för respondenten att besvara frågorna utan att känna sig pressad mellan två svarsalternativ. Eleverna fick också svara om de tycker att det behövs mera undervisning om tropiska sjukdomar och fick skriva sin åsikt om saken i en öppen fråga.

4.1 Läsårsfördelning

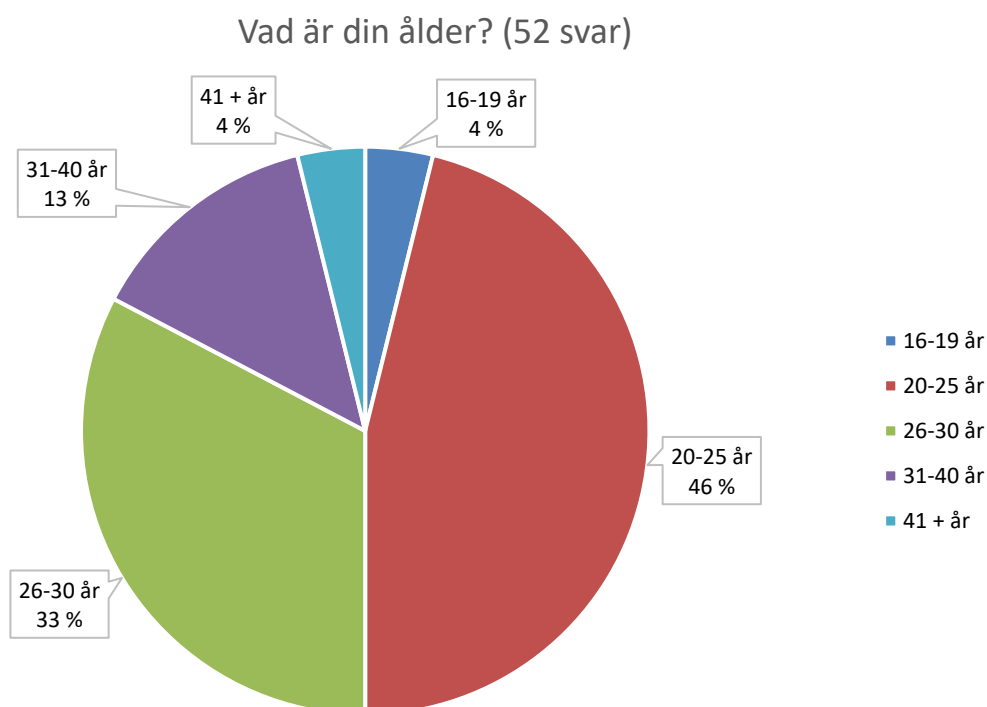
Figur 1: läsårsfördelning

Denna bakgrundsfråga siktar på att få en uppfattning över läsårsfördelningen hos studerande inom Aboamare. Hälsolära 3 är den enda kursen som behandlar tropiska infektionssjukdomar och de flesta elever brukar vanligtvis gå kursen under sitt fjärde akademiska år men de kan också gå den under sitt tredje år om eleven i fråga väljer att ta

sina praktikdagar senare eller råkade ha tid för den när dom slutfört sitt föregående praktikavtal.

I år började hälsolära 3 tidigt i februari och pågick i en vecka. Ungefär 10 dagar efter att kursen började skickade jag ut frågeformuläret till alla elever inom Aboamare via e-post. En förnyelsekurs för hälsolära 3 startade igen i slutet av mars men då hade svarstiden för frågeformuläret tagit slut.

4.2 Åldersfördelning

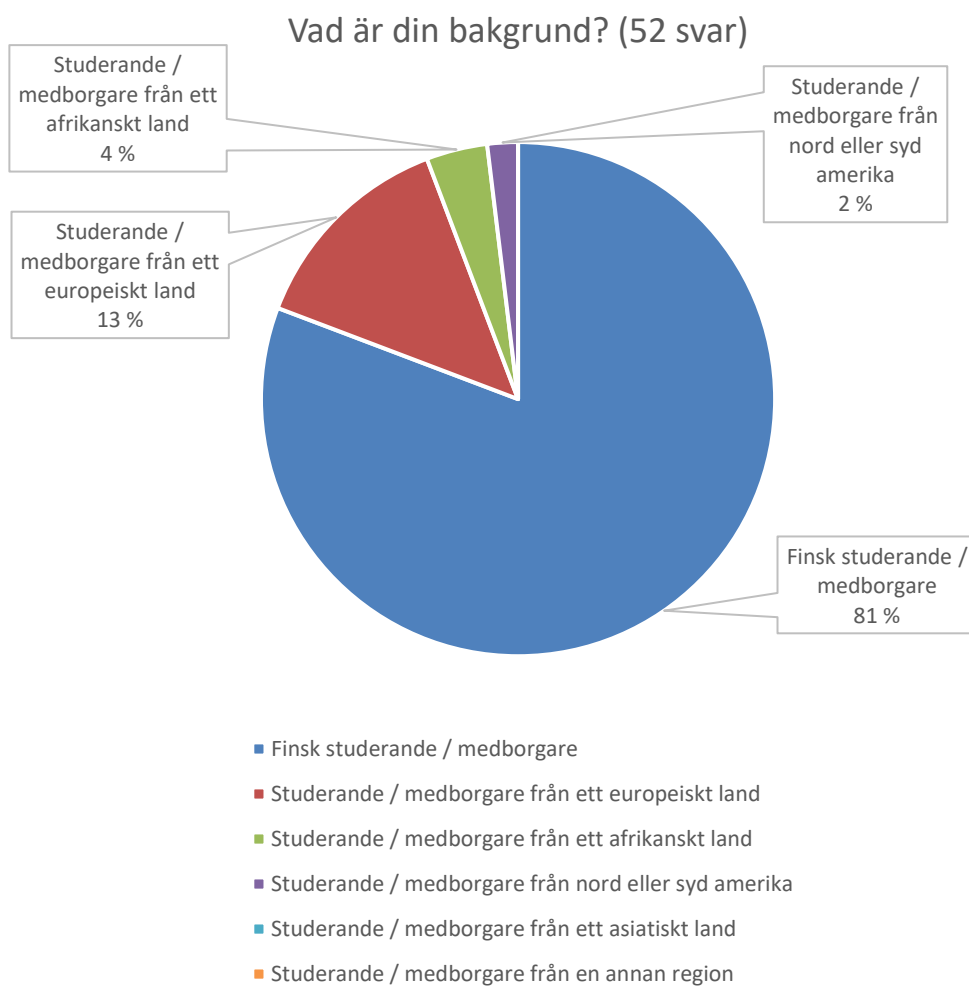

Figur 2: åldersfördelning

Med denna fråga får vi en bättre uppfattning över åldersfördelningen hos respondenterna och kan se om ålder hos eleven spelar en roll när det kommer till deras kunskap angående tropiska sjukdomar. Det var förväntat att majoriteten som bestod av 41 personer rörd sig mellan 20 och 30 års åldern.

I teorin skulle man tro att det som tillhör till de äldre grupperna skulle ha mera allmän kunskap om tropiska sjukdomar än de som tillhör det yngre grupperna men enligt resultaten har detta inte varit fallet. Dock bör man ta i beaktande att åldersgrupperna har varit ojämnt fördelade med bara nio personer över 30 år och två personer under 20 år.

4.3 Bakgrundsfördelning

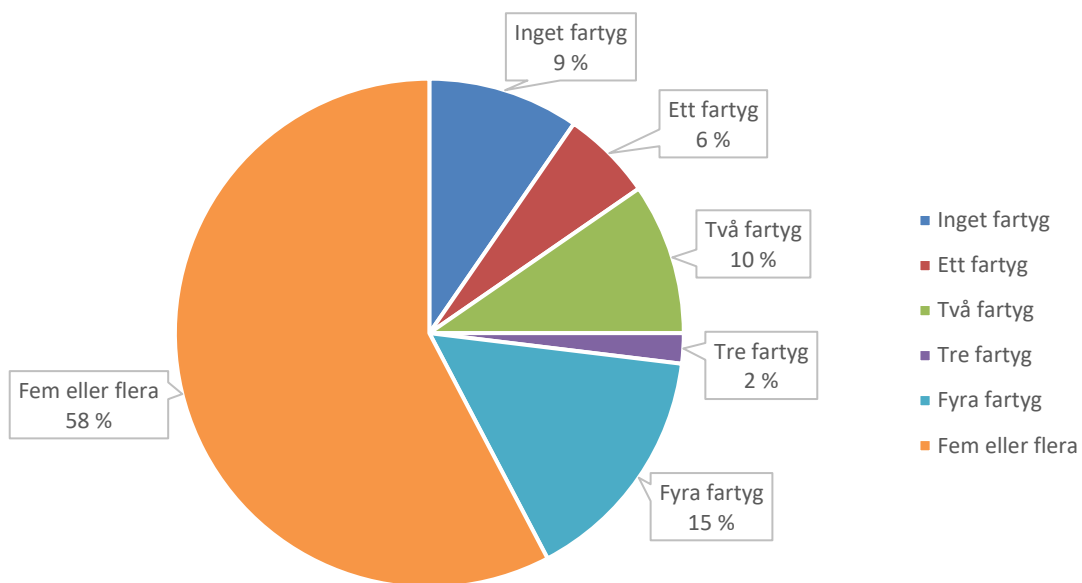

Figur 3: bakgrundsfördelning

Syftet med bakgrundsfördelningen var att jämföra om personer från olika bakgrunder hade olika kunskapsnivåer angående tropiska infektionssjukdomar. Det kommer dock inte som en överraskning att den överväldigande majoriteten av respondenterna är från Finland eller ett annat europeiskt land. Medan den pågående coronaviruspandemin kan ha haft en inverkan på hur många elever som valt att fortsätta studera utomlands misstänker jag att bakgrundsfördelningen som representeras ovan är nära sanningen.

4.4 Praktik- och arbetserfarenhet

Hur många fartyg har du praktiserat / arbetat på? (52 svar)

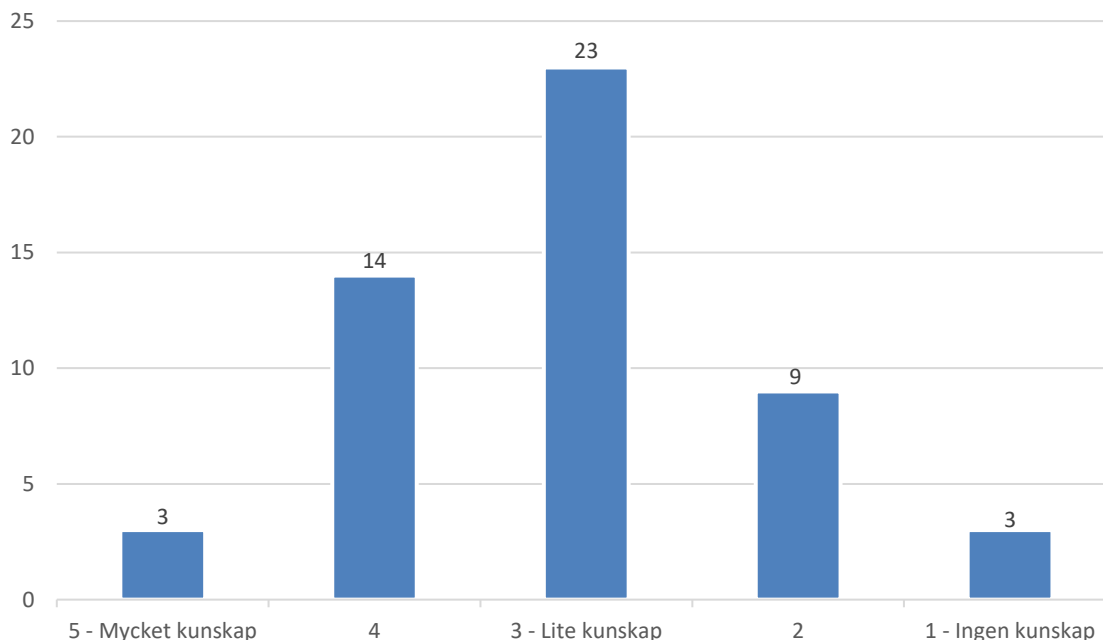

Figur 4: praktik- och arbetserfarenhet

I följande diagram kan vi få en snabb inblick över erfarenheten hos de svarande eleverna och jämföra om de som jobbat eller praktiserat på flera fartyg har mera kunskap om tropiska sjukdomar än de som har jobbat eller praktiserat på få fartyg.

4.5 Kunskap om tropiska sjukdomar

På en skala från 1-5, hur mycket kunskap känner du att du har om tropiska eller andra smittsamma sjukdomar?
(52 svar)

Figur 5: kunskap om tropiska sjukdomar

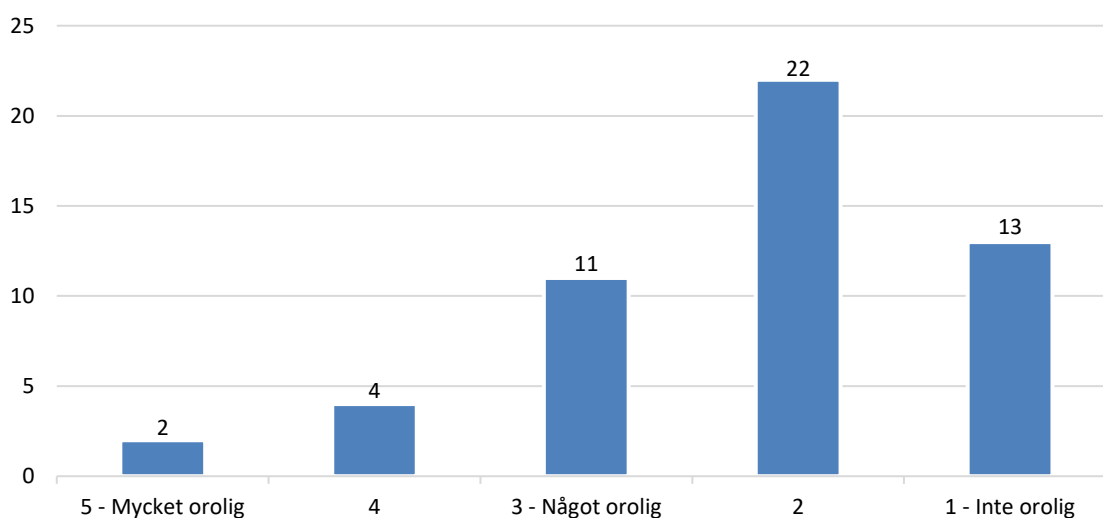
Här kan vi tydligt se att den största gruppen upplever sig ha lite kunskap om tropiska sjukdomar medan de två minsta grupperna anser sig ha mycket eller ingen kunskap om dessa sjukdomar. När man ser på helheten så finns det flera personer som lutar mot mycket kunskap än de som lutar mot ingen kunskap.

De som studerar sitt fjärde år i Aboamare känner sig ha mest med kunskap om tropiska sjukdomar och har ett medeltal på 4 medan alla andra grupper i läsårsfördelningen har ett medeltal på 3. Detta kan ha och göra med att de som är på sitt fjärde år just har deltagit i hälsolära 3 vilket är den enda kursen i läroplanen som behandlar tropiska sjukdomar. Man bör ta i beaktande att informationen från kursen sitter färskt i minnet hos de som hör till denna grupp vilket kan vara orsaken till det högre medeltalet.

När jag ser på de andra gruppindelningarna så som ålder eller erfarenhet så hittar jag inte några uppenbara trender. Kunskapen hos dessa grupper är jämfördelad med ett medeltal på 3. Ytterligare var kunskapsnivån jämfördelad hos alla bakgrunder, dock kan jag inte dra några slutsatser eftersom bara tre personer utanför Europa deltog i undersökningen.

4.6 Orolighet för smittorisk

På en skala mellan 1-5, hur orolig är du för att bli smittad av en sjukdom när du praktiserar / arbetar på ett fartyg? (52 svar)

Figur 6: orolighet för smittorisk

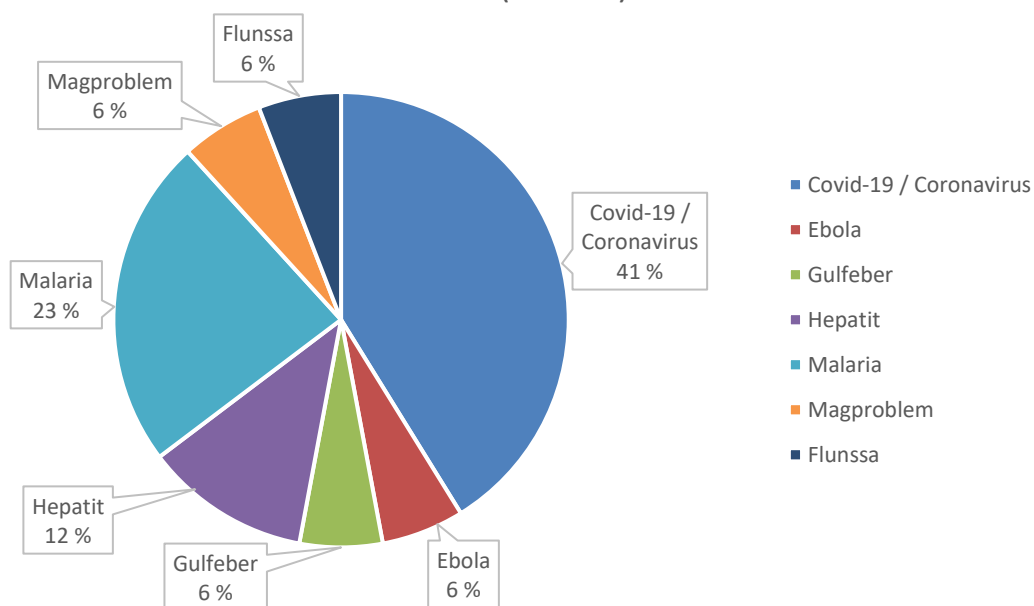
Som vi kan tydligt se i ovanstående figur är de svarande i genomsnitt inte oroliga att bli smittad av en sjukdom när praktiserar eller arbetar. Runt en tredjedel känner sig något orolig till mycket orolig medan de återstående två tredjedelar lutar sig mot inte orolig.

De som hade lagt sig på nivå 2 i kunskaps skalan från figur 5 är mest oroliga för tropiska sjukdomar jämfört med alla andra kunskapsgrupper. De som placerade sig på nivå 4 i kunskaps skalan är dock minst oroliga för att bli smittad av en sjukdom medan de befinner sig på ett fartyg. Detta är också sant för de som upplever sig ha mycket kunskap om tropiska sjukdomar. Denna trend skulle kunna tyda på att de som vet mera om tropiska infektionssjukdomar är mindre oroliga att bli smittad av dem. Intressant nog är också de som anser sig ha ingen kunskap om tropiska sjukdomar heller inte oroliga för dem.

Förvånansvärt nog finns det inga trender inom åldersgrupperna. Jag hade förväntat mig att de äldre åldersgrupperna kanske skulle vara mera oroliga för att bli smittade än de yngre grupperna med tanke på att coronaviruset kan ha allvarliga konsekvenser för de som är av äldre ålder. Dock verkar som om att oroligheten är jämnt fördelad oavsett ålder.

4.7 Sjukdomar som väcker oro

Finns det en specifik sjukdom som du är orolig att bli smittad av? Det kan vara frågan av vilken typ av sjukdom som helst. (15 svar)

Figur 7: sjukdomar som väcker oro

I denna valfria uppföljningsfråga fick respondenterna fritt skriva en eller flera sjukdomar som de är oroliga att bli smittade av under sin praktik- eller arbetstid.

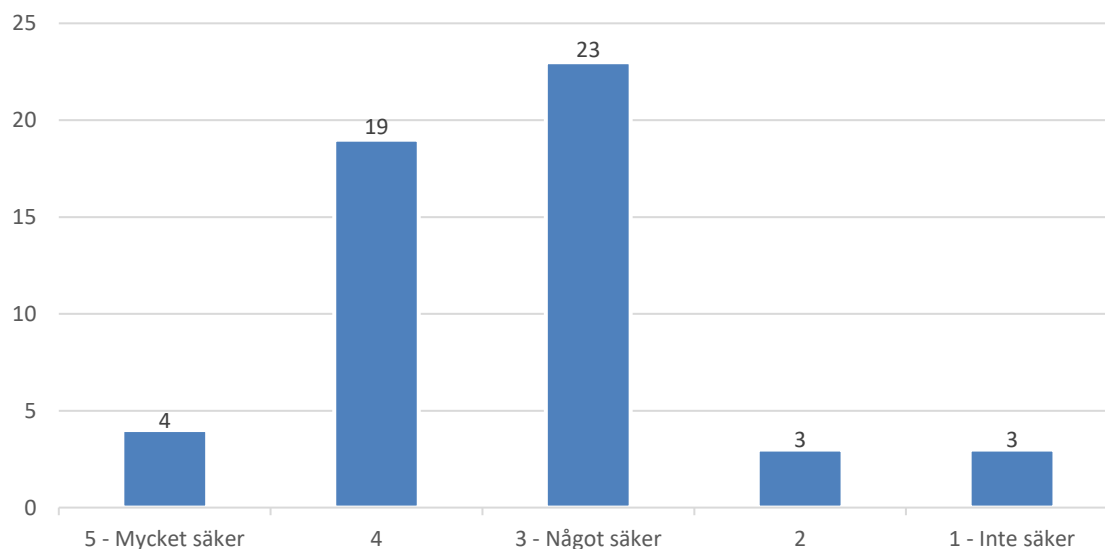
Faktumet att majoriteten är orolig för coronaviruset var förväntat med tanke på att coronaviruspandemin nu har pågått i över ett år och nya varianter av viruset har börjat uppstå runt om i världen. Jag misstänker att de flesta personerna idag har insett att vem som helst kan bli smittad av viruset och kan omedvetet föra det till nära och kära eller någon annan person som ingår i en riskgrupp.

Malaria var en av de få tropiska sjukdomar som respondenterna hade svarat med och att den är den näst största gruppen var heller inte förvånande eftersom malaria är väldigt känd för allmänheten som vi kan också få en inblick av i figur 10.

Frågan hade blivit besvarad av alla åldersgrupper. De flesta som var över 30 svarade med Covid-19 medan de vanligaste svaren hos de yngre grupperna var tropiska sjukdomar så som malaria.

4.8 Trygghet ombord fartyg

På en skala från 1-5, hur säker känner du dig att rederiet du praktiserar / arbetar för kan skydda dig från sjukdomar? (52 svar)

Figur 8: trygghet ombord fartyg

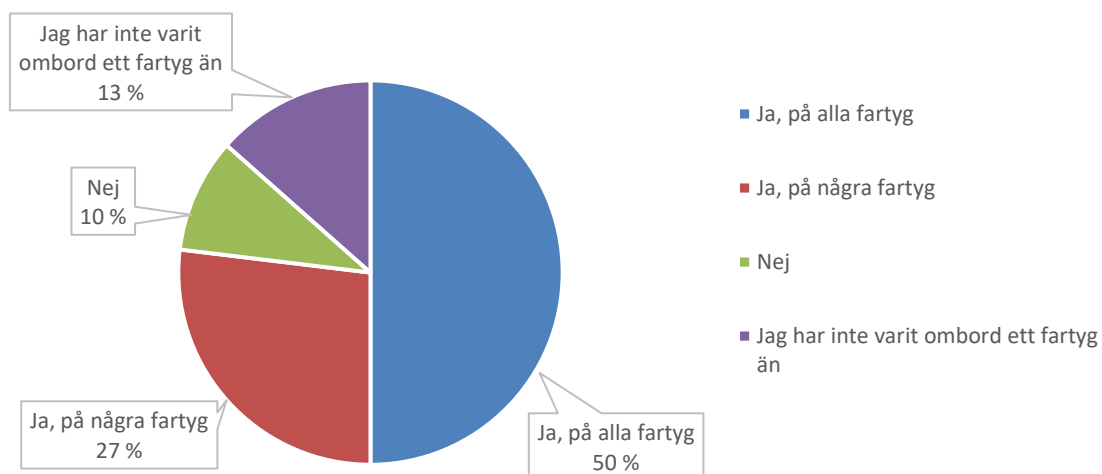
I följande diagram kan vi se att majoriteten känner sig något säker eller lutar sig mot mycket säker. Vi kan dra slutsatsen att de flesta elever inom Aboamare känner sig trygga från att bli smittad av en sjukdom när det är ombord.

Det som jag fann väldigt intressant var att de två äldsta åldersgrupperna inte känner sig säkra ombord. Alla förutom en respondent som hade svarat 1 eller 2 på skalan var över 30 år och de två som tillhörde den äldsta åldersgruppen hade bådat svarat "inte säker". En respondent från åldersgruppen 31–40 år hade lagt sig på nivå 4 på skalan medan den övriga minoriteten hade svarat med "något säker".

De som ansåg sig vara "inte orolig" för att bli smittade ombord har också en benägenhet att känna sig mycket säker ombord sitt fartyg. Respondenterna vilka kände sig orolig eller något orolig var slumpmässigt fördelade på säkerhets skalan utan några tydliga trender. Ett exempel är en svarande som ansåg sig själv vara både "inte orolig" och "inte säker".

4.9 Märkbare åtgärder ombord fartyg

Har du märkt strängare hygienstandarder ombord ditt fartyg under covid-19 pandemin? (t.ex. bättre tillgänglighet till handdesinfektionsmedel, uppmuntras att ständigt tvätta händerna med tvål etc.) (52 svar)

Figur 9: märkbara åtgärder ombord fartyg

Denna fråga fungerar som en fortsättningsfråga till föregående diagram gällande tryggheten ombord fartyg för att se om tryggheten är påverkad av åtgärder som har tagits ombord fartygen under coronaviruspandemin.

De som svarade "ja, på några" känner sig i medeltal tryggare ombord än de som svarade "ja, på alla". De som inte har varit ombord ett fartyg ännu sedan pandemin hade börjat kände sig lika trygga som de vilka hade sett åtgärder ombord alla fartyg. De svarande som inte hade sett några åtgärder ombord fartygen kände sig minst trygga.

4.10 Bekanta tropiska sjukdomar

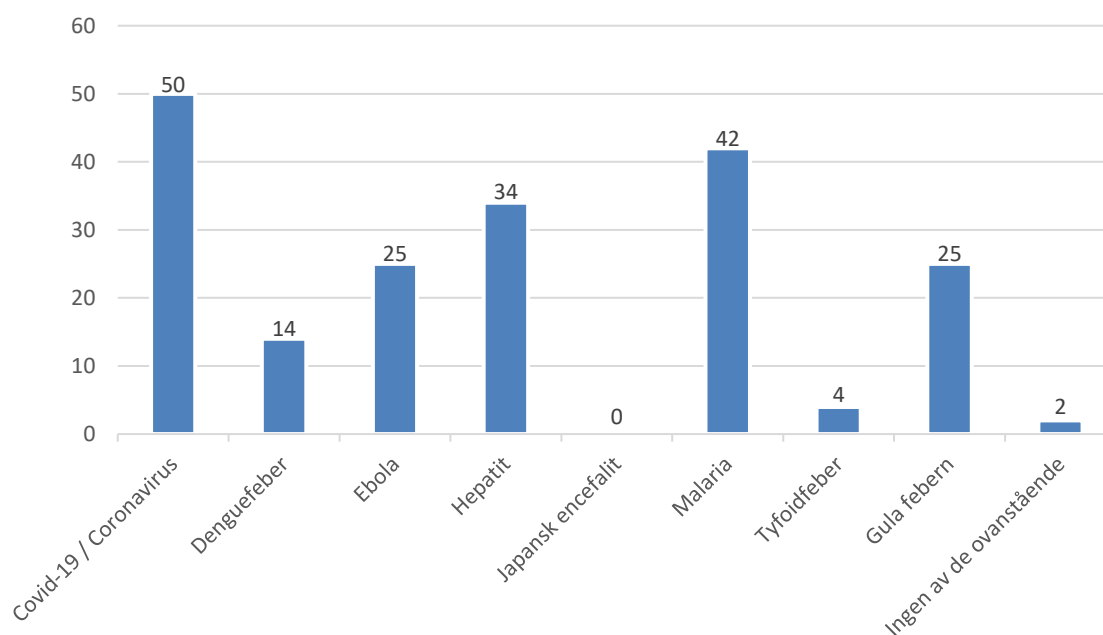
Figur 10: Bekanta tropiska sjukdomar

Resultatet från denna fråga var som jag hade förväntat mig. Det kommer knappast som en överraskning att alla elever som hade deltagit i undersökningen kände till coronaviruset med hänsyn till att deras studier har blivit starkt påverkad av pandemin. Malaria, gula febern och hepatit hade de flesta också svarat med vilket inte heller kom som en överraskning med tanke på att de är bland de vanligare sjukdomarna bland svarsalternativen.

Väldigt få visste om tyfoidfieber eller japansk encefalit men jag var ända lite överraskad att nästan hälften av respondenter svarade med denguefeber. Personligen kände jag till alla sjukdomar förutom tyfoidfieber, denguefeber och japansk encefalit före jag påbörjade mitt examensarbete.

4.11 Kunskap gällande överföring

Vilka av dessa sjukdomar har du kunskap om när det gäller överföring? Du kan välja flera svar. (52 svar)

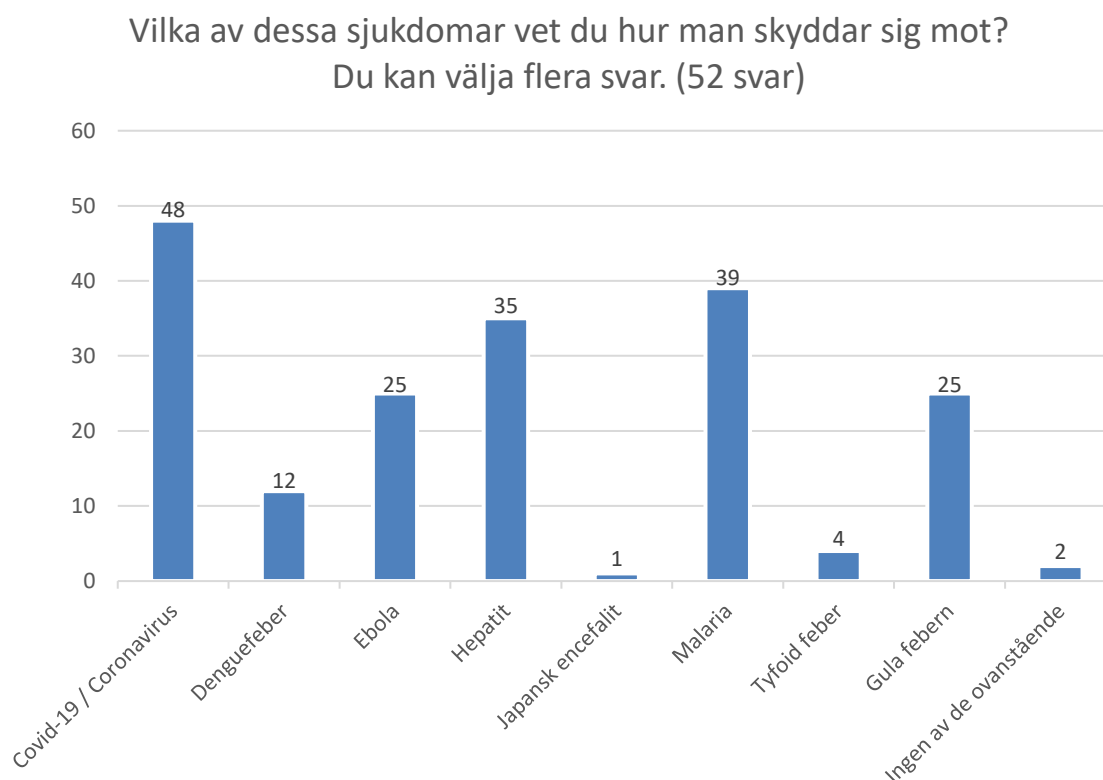

Figur 11: Kunskap gällande överföring

Precis som förväntat är resultatet till denna fråga proportionellt med svaren från föregående fråga. Två personer som hade hört talas om coronaviruset var inte bekanta med hur viruset sprider sig medan endast en person som kände till malaria var obekant med dess spridning. Bara en tredjedel av de som var bekanta med tyfoidfieber känner till sjukdomens överföring.

Medan det visserligen handlar om ett lågt antal elever var jag ändå väldigt häpen att se att två respondenter inte kände till överföringen hos någon av de åtta sjukdomarna.

4.12 Kunskap gällande skydd

Figur 12: Kunskap gällande skydd

Resultatet till denna fråga är ytterst intressant eftersom den är väldigt likt resultatet från föregående fråga. Det är dock viktigt för mig att påpeka att de som svarat med ebola, tyfoidfieber eller gula febern i fråga 11 har nödvändigtvis inte svarat samma i fråga 12 även om resultaten för de tre sjukdomarna är samma i båda frågorna. Samma gäller också resultatet för de som svarade "ingen av de ovanstående".

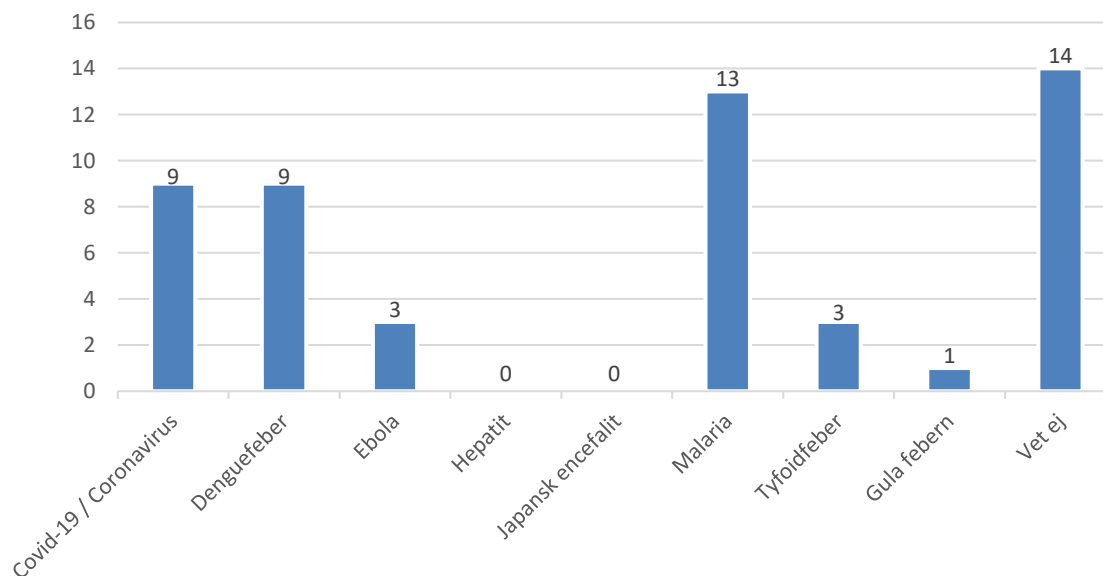
4.13 Vilken sjukdom är det frågan om?

I de följande fyra frågorna hade respondenterna som uppgift att försöka para ihop symptomen med rätt sjukdom. Jag försökte till min bästa förmåga ange sådan kombination av symptom så det skulle vara lätt för respondenterna att besvara frågorna utan att känna sig fast mellan två svarsalternativ.

De som deltog i enkäten var uppmuntrade att svara sanningsenligt på frågorna och inte gissa och inte gissa sig fram till det korrekta svaret.

4.13.1 Scenario fråga 1

Vilken sjukdom kan följande symptom vara ett tecken på:
feber och/eller huvudvärk med illamående och kräkningar?
(52 svar)

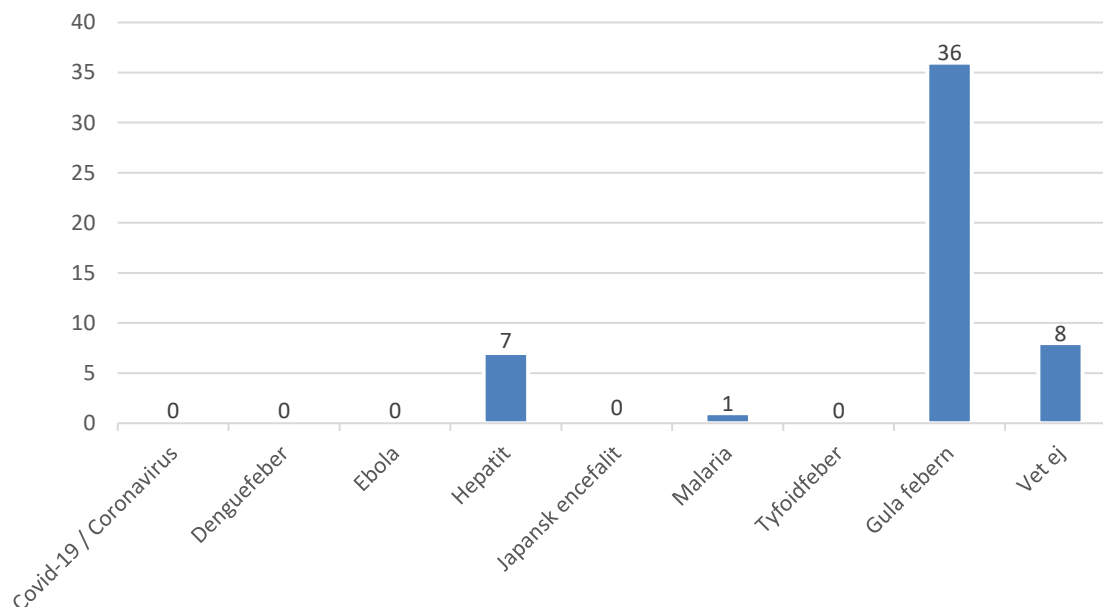

Figur 13: Feber och/eller huvudvärk med illamående och kräkningar

Det var inte oförväntat att en stor del hade svarat med malaria, covid-19 eller denguefebern eftersom de nämnda symptomen kan mer eller mindre uppstå för alla dessa sjukdomar. Denna kombination av symptom är dock mera typisk för denguefebern och i vissa fall också för malaria. Coronaviruset vanligtvis brukar framföra andra symptom så som trötthet och rethosta (World Health Organization, 2020). Jag var lite förvånad att se en så stor mängd välja "vet ej" alternativet eftersom en stor del visste så mycket om malaria.

4.13.2 Scenario fråga 2

Vilken sjukdom kan följande symptom vara ett tecken på:
Feber och/eller huvudvärk med trötthet, gulfärgning av hud
och/eller ögon? (52 svar)

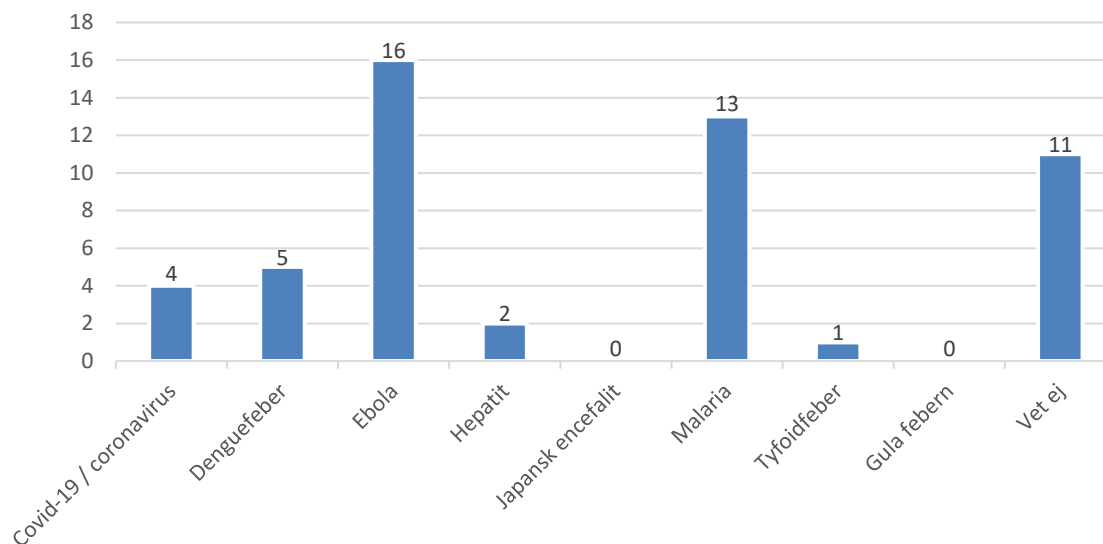

Figur 14: Feber och/eller huvudvärk med trötthet, gulfärgning av hud och/eller ögon

En klar majoritet hade valt gula febern som sitt svar eftersom den är väldigt känd hos allmänheten att orsaka gulfärgning av hud och ögon. Detta fenomen är känt som gulsot. De som valde hepatit visade också kunskap och förståelse att även hepatit i några fall kan ha gulsot och trötthet som symptom (Centers for Disease Control and Prevention, 2020). Medan malaria visserligen kan också ha gulsot som symptom brukar det vanligtvis sällskapas av andra symptom så som feber, frossa och kroppsmärtor (Centers for Disease Control and Prevention, 2019).

4.13.3 Scenario fråga 3

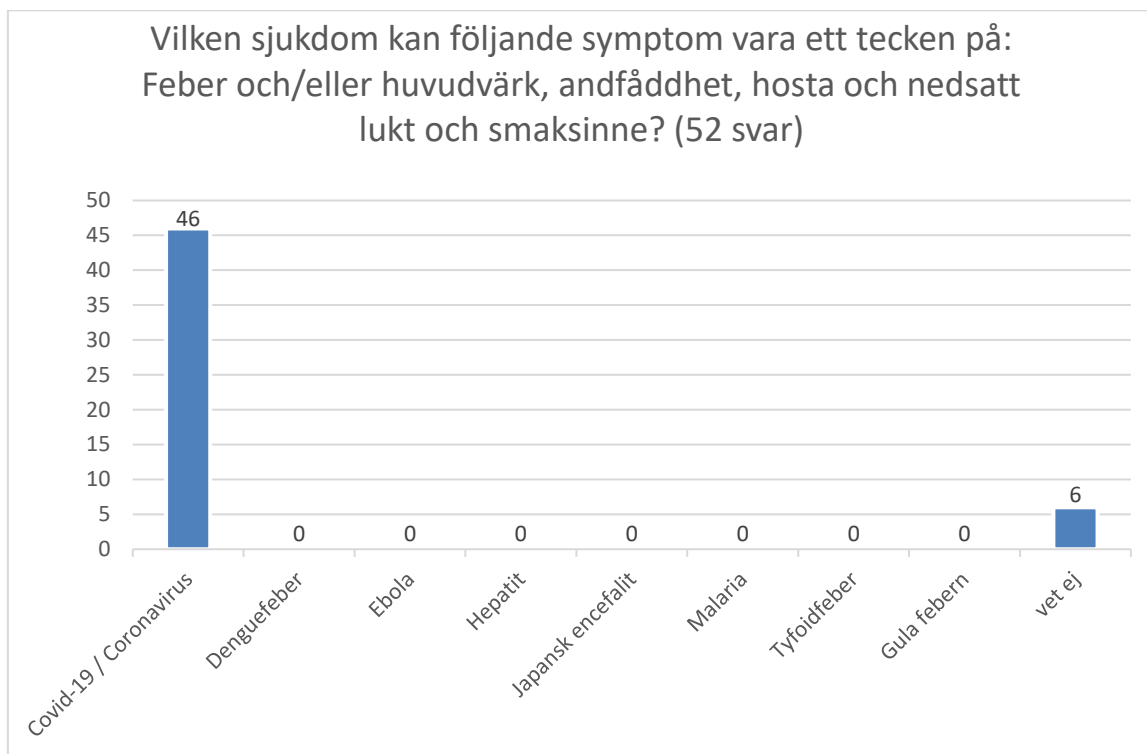
Vilken sjukdom kan följande symptom vara ett tecken på:
Feber och/eller huvudvärk med diarré, illamående och
muskelsmärtor? (52 svar)

Figur 15: Feber och/eller huvudvärk med diarré, illamående och muskelsmärtor

I detta resultat kan vi tydligt se att de flesta respondenterna hade svarat med ebola och malaria. Ebola är känd för att vanligast orsaka diarré och andra magsmärtor men kan också medföra andra symptom så som illamående och muskelsmärtor (Centers for Disease Control and Prevention, 2020) medan malaria typiskt inte brukar visa tecken på diarré.

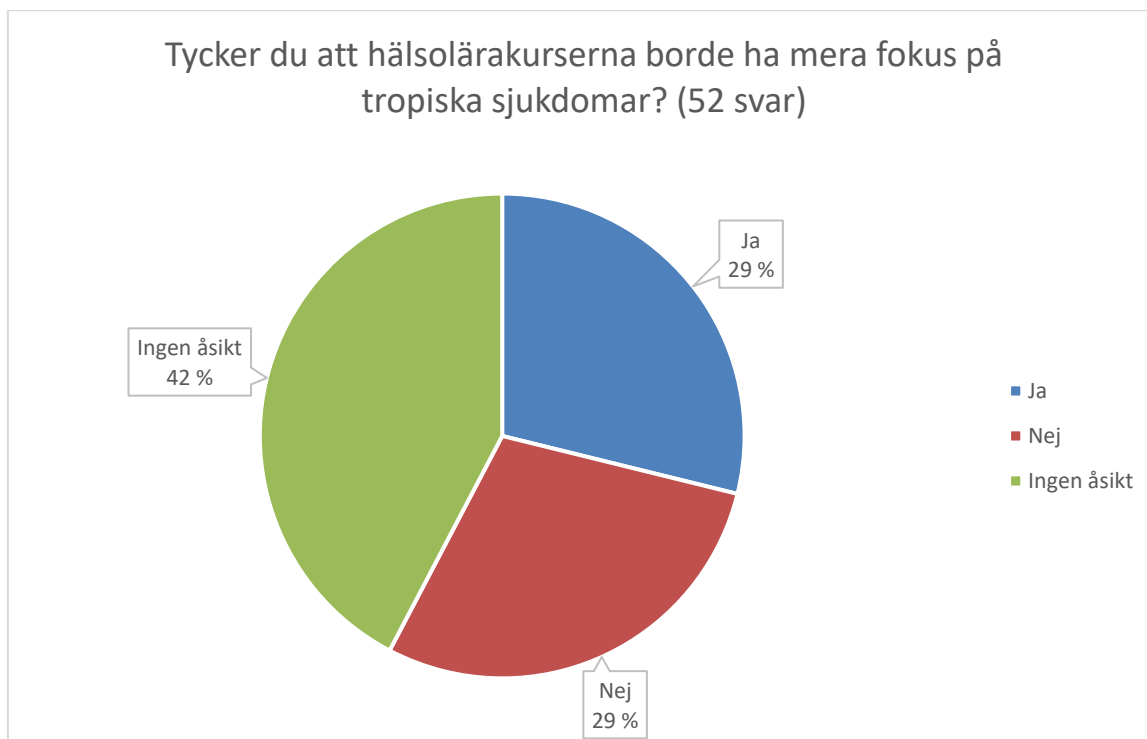
4.13.4 Scenario fråga 4

Figur 16: Fever och/eller huvudvärk, andfåddhet, hosta och nedsatt lukt och smaksinne?

Resultatet till denna fråga kommer knappast som en överraskning med tanke på att sjukdomen har varit väldigt aktuell det senaste året och människor världen över har uppmuntrats att vara uppmärksam och övervaka de symptom som viruset för med sig. De symptom som angavs i frågan är bland det mest karakteristiska för coronaviruset (World Health Organization, 2020) och ingen av de andra sjukdomarna brukar typiskt visa samma kombination av symptom. Jag var ändå förvånad att se 6 respondenter svara med "vet ej".

4.14 Åsikter om utbildning

Figur 17: Åsikt om utbildning

Jag är inte överraskad att se majoriteten svara med att de inte hade en åsikt om saken, dock är jag lite förvånad över antalet som hade svarat med ja eller nej på frågan. Enligt resultatet anser 15 elever att hälsoläran bör ha mera fokus på tropiska sjukdomar medan en annan grupp på 15 elever upplever att det inte behövs mera fokus.

Det skulle vara intressant att se hur svaren till denna fråga skulle skilja sig om coronaviruspandemin inte hade tagit plats eftersom covid-19 har troligtvis öppnat ögonen om övriga infektionssjukdomar som inte är vanliga i Finland.

Följande fråga var en frivillig uppföljningsfråga där eleverna fritt fick skriva varför de tyckte att det behövdes eller inte behövdes mera fokus på tropiska infektionssjukdomar under hälsolärokurserna. 14 elever hade svarat på frågan och deras kommentarer kan hittas nedanför:

"Jag tycker de gick tillräckligt in på de, skulle våga påstå att en väldigt liten % av Skandinavien sjömän som kommer uppleva dessa sjukdomar bortsett från covid"

"Bättre att besättningen vet vad det finns för sjukdomar och hur man skyddar sig själv och de andra från dem"

”finns annat mer viktigt att fokusera på. de flesta seglar inte i dessa områden iaf.”

”Inte det enda som borde läras ut förstås, men mera av det vore viktigt”

”Kan ju va bra att ha lite information om dessa sjukdomar om man råkar vara på ett fartyg som seglar i de farvatten där dessa sjukdomar är vanliga.”

”De båtar jag jobbat på har inte rört sig i områden var dessa sjukdomar varit aktuella, förutom covid 19”

”Är en realitet för såpass få”

”Jag anser att ämnet behandlas tillräckligt under kurserna”

”Vi studenter har ingen aning om sådana risker när vi börjar våra första resor ombord.”

”Icke relevant för oss men bra med allmän kunskap”

”Only a small procentage who does work in tropical areas from finland”

“I have never traded in areas where this would be a serious isae. I wouldn't mind going in depth on them in medical care course but I feel that it's not such a pressing matter for me. I'm sure I would read up more about the tropical diseases if I would start trading there with my vessel.”

“Maybe only on vessels going outside Europe”

“always good to know this”

5 Sammanfattning

Av de 52 studerande vid Aboamare som deltog i undersökningen upplever sig 23 av dem i allmänhet ha lite kunskap angående tropiska sjukdomar medan 17 elever känner sig endera ha bra eller mycket med kunskap. 12 elever anser sig ha har dåligt eller ingen kunskap. Det förekommer inga samband gällande åldersgrupper eller erfarenhet men det som är på sitt fjärde akademiska år hade i genomsnitt givit sig ett högre betyg än det andra årskurserna. Detta kan ha och göra med att de som är på sitt fjärde läsår har nyligen deltagit i hälsolära 3, vilken är den enda kursen i läroplanen inom Abomare som behandlar tropiska sjukdomar.

Varav de handlade om allmän kunskap, överföring eller skydd så var malaria, ebola, hepatit, gula febern och coronaviruset bland de mest bekanta sjukdomarna medan väldigt få kände till japansk encefalit eller tyfoidfiebern. Detta reflekterades också i scenariofrågorna.

Generellt sett är eleverna inte oroliga att bli smittade av någon tropisk sjukdom medan de praktiserar eller arbetar ombord ett fartyg. Detta avspeglades också i tryggheten ombord arbetsplatsen där 23 elever kände sig något säkert medan en annan grupp på 23 elever kände sig väldigt säkert eller mycket säker. Tryggheten kan huvudsakligen ha och göra med att de flesta respondenterna misstänker att de inte kommer att stötta på en tropisk sjukdom under deras karriär bortsett från covid-19. De flesta respondenter som kände sig osäkra ombord var från de två äldsta åldersgrupperna, nämligen 31–40 år eller äldre. De som ansåg sig ha lite kunskap om tropiska sjukdomar ansåg sig också vara mest orolig för dem medan de som hade mycket kunskap var inte oroliga. Sjukdomar som väckte mest oro var hepatit, malaria och coronaviruset som är väldigt aktuellt.

När det frågades av eleverna om de tycker att det bör finnas ett större fokus på tropiska sjukdomar inom utbildningen så hade två enskilda grupper på 15 personer svarat med ja eller med nej. De som svarade med nej argumenterade att sannolikheten för att finska sjömän kommer att stötta på tropiska sjukdomar förekommer är såpass låga medan de som svarat med ja tyckte att det alltid är bra med allmänbildning. De återstående 22 eleverna hade ingen åsikt om saken.

6 Kritisk granskning

Medan jag visserligen upplever att ett utbud på 52 elever var ett bra antal hade jag fortfarande hoppats på att flera studerande skulle delta i enkäten. När jag skickade ut frågeformuläret via en e-postadress som gick fram till alla elever inom Aboamare så hade den skickats till över 600 unika adresser. Det är dock svårt för mig att veta hur många av dessa adresser är i själva verket aktiva eftersom en stor andel troligen har blivit kvar i systemet av elever som har blivit utexaminerade eller bytt utbildning.

Ytterligare anser jag att frågorna till frågeformuläret kunde ha gjorts bättre och jag borde ha inkluderat mer relevanta frågor som tar reda på om respondenterna ha någonsin rört sig vid tropikerna och om de då har fått extra utbildning ombord eller själva tagit initiativ att lära sig om tropiska sjukdomar.

Om det i framtiden väljs att göra ett liknande examensarbete skulle jag rekommendera att göra det i en större skala där finska flottans perspektiv också tas i beaktande och inte bara studerandens från en akademi. Det skulle också vara en bra idé att inkludera både en kvantitativ och kvalitativ metod så som interjuver sen då coronaviruspandemin äntligen är oss förbi.

Källförteckning

Alimuddin Zumla & Andrew Ustianowski (26.6.2012). *Tropical Diseases – Definition, Geographic Distribution, Transmission and Classification*. Hämtat från www.pubmed.ncbi.nlm.nih.gov

Centers for Disease Control and Prevention (4.1.2019). *Malaria, About Disease*. Hämtat från www.cdc.gov

Centers for Disease Control and Prevention (28.7.2020). *What is Viral Hepatitis?* Hämtat från www.cdc.gov

International Maritime Organization (2017). *International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers*.

World Health Organization (2020). *Coronavirus disease (Covid-19)*. Hämtat från www.who.int

World Health Organization (2020). *Coronavirus disease (COVID-19): How is it transmitted?* Hämtat från www.who.int

World Health Organization (23.6.2020). *Dengue and severe dengue*. Hämtat från www.who.int

World Health Organization (7.5.2019). *Yellow fever*. Hämtat från www.who.int

Bilagor

Bilaga 1: A-VI/4-1 - Specification of minimum standard of proficiency in medical first aid.

COMPETENCE	KNOWLEDGE, UNDERSTANDING AND PROFICIENCY	METHODS FOR DEMONSTRATING COMPETENCE	CRITERIA FOR EVALUATING COMPETENCE
Apply immediate first aid in the event of accident or illness on board	<p>First aid kit</p> <p>Body structure and function</p> <p>Toxicological hazards on board, including use of the Medical First Aid Guide for Use in Accidents Involving Dangerous Goods (MFAG) or its national equivalent</p> <p>Examination of casualty or patient</p> <p>Spinal injuries</p> <p>Burns, scalds and effects of cold fractures, dislocations and muscular injuries</p> <p>Medical care of rescued persons</p> <p>Radio-medical advice</p> <p>Pharmacology</p> <p>Sterilisation</p> <p>Cardiac arrest, drowning and asphyxia</p>	Assessment of evidence obtained from practical instruction	<p>The identification of probable cause, nature and extent of injuries is prompt, complete and conforms to current first aid practice</p> <p>Risk of harm to self and others is minimized at all times</p> <p>Treatment of injuries and the patients condition is appropriate, conforms to recognized first aid practice and international guidelines</p>

Bilaga 2: A-VI/4-2 – Specification of minimum standard of proficiency for persons in charge of medical care on board ship.

COMPETENCE	KNOWLEDGE, UNDERSTANDING AND PROFICIENCY	METHODS FOR DEMONSTRATING COMPETENCE	CRITERIA FOR EVALUATING COMPETENCE
<p>Provide medical care to the sick and injured while they remain on board</p>	<p>Care of casualty involving:</p> <ul style="list-style-type: none"> .1 head and spinal injuries .2 injuries of ear, nose, throat and eyes .3 external and internal bleeding .4 burns, scalds and frostbite .5 fractures, dislocations and muscular injuries .6 wounds, wound healing and infection .7 pain relief .8 techniques of sewing and clamping .9 management of acute abdominal conditions .10 minor surgical treatment .11 dressing and bandaging <p>Aspects of nursing:</p> <ul style="list-style-type: none"> .1 general principles .2 nursing care 	<p>Assessment of evidence obtained from practical instruction and demonstration</p> <p>Where practicable, approved practical experience at a hospital or similar establishment</p>	<p>Identification of symptoms is based on the concepts of clinical examination and medical history</p> <p>Protection against infection and spread of diseases is complete and effective</p> <p>Personal attitude is calm, confident and reassuring</p> <p>Treatment of injury or condition is appropriate and conforms to accepted medical practice and relevant national and international medical guides</p> <p>The dosage and application of drugs and medication complies with manufacturers' recommendations and accepted medical practice</p> <p>The significance of changes in patients' condition is promptly recognized</p>
<p>Provide medical care to the sick and injured while they remain on board (continued)</p>	<p>Diseases, including:</p> <ul style="list-style-type: none"> .1 medical conditions and emergencies 		

	<p>.2 sexually transmitted diseases</p> <p>.3 tropical and infectious diseases</p> <p>Alcohol and drug abuse</p> <p>Dental care</p> <p>Gynaecology, pregnancy and childbirth</p> <p>Medical care of rescued persons</p> <p>Death at sea</p> <p>Hygiene</p> <p>Disease prevention including:</p> <p>.1 disinfection, disinfestation, de-ratting</p> <p>.2 vaccinations</p> <p>Keeping records and copies of applicable regulations:</p> <p>.1 keeping medical records</p> <p>.2 international and national maritime medical regulations</p>		
Participate in co-ordinated schemes for medical assistance to ships	<p>External assistance, including:</p> <p>.1 radio-medical advice</p> <p>.2 transportation of the ill and injured, including helicopter evacuation</p> <p>.3 medical care of sick seafarers involving co-operation with port health authorities or outpatient wards in port</p>		<p>Clinical examination procedures are complete and comply with instructions received</p> <p>The method and preparation for evacuation is in accordance with recognized procedures and is designed to maximize the welfare of the patient</p> <p>Procedures for seeking radio-medical advice conform to established practice and recommendations</p>